



# Generatie K

## **INHOUD**

Generatie K. Kinderen die opkomen voor zichzelf en anderen	3
Een magazine over kinderrechten en burgerzin	5
Candid camera met een missie	7
De reportages	10
De rubrieken	12
Generatie K: het lessenpakket	14
Contact	15



# Generatie K

**Kinderen die opkomen voor zichzelf en anderen  
Vanaf maandag 7 november**

*Generatie K* is een nieuw Ketnet-magazine met Kristel Verbeke dat kinderen aan het denken zet over zichzelf, over de maatschappij en over rechtvaardigheid. Aan de hand van candid-cameraopnames, langere reportages en korte rubrieken wil *Generatie K* tonen hoe kinderen zelf hun rechten en morele waarden ervaren en ermee omgaan, ook als ze in het gedrang komen. *Generatie K* wil kinderen inspireren en stimuleren om na te denken over hun eigen rechten en die van anderen, en hen aanzetten om daar ook voor op te komen.

Kristel Verbeke presenteert het programma, praat met de kinderen in de reportages, en geeft tips en bedenkingen in een vlog. *Generatie K* werd gemaakt door productiehuis Sylvester en geregisseerd door Tom Van der Velpen. Het programma kwam tot stand in nauw overleg met het Kinderrechtencommissariaat, kinderpsychiater Peter Adriaenssens en Diane Waumans, manager beroepsethiek van de VRT.

*Generatie K* wordt uitgezonden vanaf maandag 7 november: korte afleveringen (10') van maandag tot donderdag om 17.35 u., en een aparte langere aflevering (25') op zaterdag om 9.50 u.

*“Als kinderzender van de openbare omroep speelt Ketnet een heel eigen rol, die ons onderscheidt van andere kinderzenders”,* zegt netmanager **Maarten Janssen**. *“We willen kinderen op een positieve manier begeleiden bij het opgroeien, hun sociale en morele vaardigheden stimuleren en hen verbinden met de wereld om hen heen. We doen dat op een geëngageerde manier en durven daarbij al eens onze nek uitsteken. Zo ook met Generatie K. Het gebruik van verborgen camera’s is niet evident, maar het was een weloverwogen keuze in nauw overleg met experts. Ik wil het productiehuis Sylvester bedanken voor de grote zorg en tact waarmee ze het programma gemaakt hebben, maar zeker ook kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen, kinderpsychiater Peter Adriaenssens en Diane Waumans, VRT-manager beroepsethiek. Zij hebben ons gedurende heel het proces geadviseerd. En last but not least ook veel dank aan Kristel Verbeke, die we hier op een heel andere manier leren kennen. Haar engagement en betrokkenheid tijdens de opnames hebben een grote indruk op ons gemaakt.”*

**Kristel Verbeke:** *“De K in Generatie K staat voor Ketnet, maar ook voor kinderen en vooral voor kinderrechten. In het programma krijgen kinderen de kans om hun verhaal te vertellen en 'hun gedacht' te zeggen. We hebben straffe kinderen ontmoet die, ondanks dat ze het best moeilijk hebben, er toch het beste van proberen te maken. We zijn ook gaan testen hoe kinderen reageren in herkenbare situaties: komen ze op voor zichzelf? Helpen ze anderen? Durven ze iets zeggen als ze iets zien wat eigenlijk niet kan? Ik hoop dat kinderen thuis zullen meeleven en nadenken over wat zij zouden doen in die situatie.”*

*“Als het over kinderrechten gaat, dan denken we vaak aan extreme situaties in verre landen”,* zegt kinderrechtencommissaris **Bruno Vanobbergen**. *“Dat is uiteraard superbelangrijk, maar we mogen ook de kinderrechten hier bij ons niet uit het oog verliezen. Daarom vind ik Generatie K een geweldig goed idee. Vooral ook omdat het programma de kinderen zelf laat nadenken en praten over hun rechten.”*

*“Kinderrechten is iets waar we het vaak over hebben, maar zelden met de kinderen zelf”, bevestigt kinderpsychiater **Peter Adriaenssens**. “Toch is het dat we onszelf moeten toewensen: dat we een actief denkende generatie opvoeden. Kinderen moeten voorbereid worden op een complexe wereld. Dat doen we best door dat complexe een beetje dichterbij te brengen. Ieder kind kent natuurlijk heel goed zijn eigen leefsituatie. Maar oefenen met jezelf eens in de schoenen van een ander te zetten, is essentieel in iedere ontwikkeling.”*

Daarnaast moedigt Adriaenssens de ouders aan om samen met hun kinderen naar *Generatie K* te kijken: *“De belangrijkste reden voor ouders om naar dit programma te kijken, is omdat het hun de taal aanreikt om het erover te hebben met hun kinderen. Wat ik vooral hoop, is dat ouders doen wat Kristel in dit programma doet. Zij is niet zomaar een interviewer. Zij praat en denkt mee met de kinderen. Ook ouders zouden tijdens het programma moeten meepraten. Over wat zij zelf ooit hebben meegemaakt. Het is iets wat we absoluut moeten leren. Dat onze kinderen sterkere kinderen worden als ze mogen weten dat ook hun ouders het vroeger als kind wel eens moeilijk hebben gehad”.*

# Een magazine over kinderrechten en burgerzin



In *Generatie K* gaat Kristel Verbeke op zoek naar straffe kinderen die durven opkomen voor hun eigen én elkaars rechten: de kinderrechten. Het programma laat kinderen nadenken over zichzelf, over de maatschappij en over rechtvaardigheid. Waar ligt jouw grens? Wat is volgens jou rechtvaardig? En hoe blijf je trouw aan jezelf? In verschillende rubrieken komen kinderen tussen de 10 en 13 jaar in actie: ze zeggen luid en duidelijk wat er op hun lever ligt, springen in de bres voor andere kinderen en proberen gestresseerde volwassenen op te vrolijken met ludieke acties. Er zijn twee versies van *Generatie K*: een korte op weekdays en een langere op zaterdag.

## Generatie K op weekdays

(maandag tot donderdag om 17.35 u. vanaf 7 november)

*Generatie K* emancipeert kinderen en steunt hen in hun morele ontwikkeling. In de korte afleveringen (10') op weekdays staat elke dag een nieuwe '**candid**' centraal. Kristel test met een verborgen camera of kinderen durven ingrijpen in een lastige, uitdagende, herkenbare situatie, die wordt geënceneerd met kinderacteurs. Durven ze de jongens aan te spreken die brutaal voorkruipen bij een wafelkraam? Grijpen ze in als een meisje tot tranen toe wordt gepest? Schieten ze de oude dame ter hulp die de trap niet op raakt? Achteraf leggen de kinderen aan Kristel uit waarom ze (al dan niet) actie ondernemen.

Daarnaast is er ook telkens één van de **vier rubrieken** van *Generatie K* (*Wat kies jij?* - *Iedereen Held* - *Ons gedacht* - *Alsjeblieft!*). Tussendoor geven kinderen hun mening via een dagelijkse **pollvraag** en maakt Kristel met een persoonlijke **vlog** onderwerpen bespreekbaar die kinderen aangaan. (zie verder)

## **Generatie K - XL op zaterdag**

(om 9.50 u. vanaf 12 november)

In de langere weekenduitzending (25') zet *Generatie K - XL* de kinderrechten extra in de verf met een reportage: Kristel gaat op bezoek bij stoere kinderen die in hun persoonlijke leven op een bijzondere manier met kinderrechten te maken hebben gekregen.

Zo praat ze bijvoorbeeld met Jorunn, die opkwam voor haar 'recht op inspraak' toen haar ouders gingen scheiden. En met Dries, die recht heeft op een aangepaste leeromgeving, vanwege zijn autismespectrum-stoornis. Daarnaast gaat Kristel langs bij kinderen die uit eigen ervaring alles weten over mantelzorg, kansarmoede en adoptie. Stuk voor stuk kinderen die blijven knokken, ondanks de lastige situatie waarin ze zich soms bevinden.

Verder is er op zaterdag ook een nieuwe candid, de strafste candid van de voorbije week én de beste rubriek.



## Candid camera met een missie



In totaal werden 24 candid-camerafilmpjes gemaakt voor *Generatie K*. Daarvoor werd telkens een lastige, uitdagende, herkenbare situatie geënceneerd met een aantal (kind)acteurs. En dan zien we via de verborgen camera's hoe andere kinderen daarop reageren. Bijvoorbeeld als een kind niet met een ander kind op een 'selfie' of in hetzelfde spelteam wil omwille van haar/zijn uiterlijk. Of wanneer een kind in een rolstoel niet alleen door een deur raakt, of een oudere dame niet op de trap. Wat als een kind een schilderij in een museum beklad of de nagellak van een ander steelt? En stel dat je een portefeuille vindt met geld erin, wat doe je dan?

*"Mag je verborgen camera's gebruiken in een kinderprogramma? Daar hebben we vooraf lang over nagedacht",* zegt netmanager **Maarten Janssen**. *"We hebben de voor- en de nadelen gewikt en gewogen en met experts gepraat. We wilden herkenbare en realistische situaties creëren waarin de kinderen op een authentieke manier zouden reageren en die stof tot discussie opleverden, voor de betrokken kinderen, maar ook voor de kijkers. Candid camera met een missie dus. Maar we wilden dat natuurlijk op een tactvolle en behoedzame manier doen, en vooral niemand kwetsen. Daar hebben we zorgvuldig over gewaakt."*

*"Het gaat niet zozeer om de verborgen camera",* beaamt kinderrechtencommissaris **Bruno Vanobbergen**, *"het gaat om wat je ermee doet en hoe je hem inzet. Verborgen camera's zijn een interessante manier om kinderen te confronteren met morele dilemma's. De candid camera wordt hier niet gebruikt om kinderen voor schut te zetten, maar om kinderen achteraf te laten spreken en nadenken: waarom deed ik dit wel en dat niet? Tegelijk worden andere kinderen uitgedaagd om na te denken over wat zij wel of niet zouden gedaan hebben. De kinderen in Generatie K hebben een dubbele bescherming. Enerzijds krijgen ze de kans om uit te leggen waarom ze bepaalde keuzes gemaakt hebben. En anderzijds hadden ze achteraf ook nog eens de gelegenheid om de montages te bekijken en aan te geven of iets wel of niet mocht worden getoond."*

**Diane Waumans**, VRT-manager beroepsethiek, werd al vroeg bij het project betrokken, van toen het nog maar een idee was, en geen programma: *“Aanvankelijk schrok ik wel even, maar we hebben alles goed doorgepraat en een aantal deontologische afspraken gemaakt met het productieteam. Dat gaat dan over integriteit, toestemming en inspraak van de gefilmde kinderen en hun ouders, enz. Later is elke montage en reportage aan mij voorgelegd met de vraag of alles volgens ethische standaarden was verlopen. Mijn aanvankelijke voorbehoud was al snel verdwenen. De reacties waren nooit zo echt geweest als er zichtbaar zou gefilmd zijn. Nadien kregen de kinderen informatie op hun maat over de aanpak en de kans om hun reactie te verklaren. Ze konden ook altijd hun toestemming intrekken. De makers hebben dat allemaal heel goed gedaan. Een pluim ook voor de empathische aanpak van Kristel.”*

**Kristel Verbeke**: *“Na de opname kwamen de kinderen altijd bij mij voor een nagesprek over wat er was gebeurd. Je kon voelen dat sommigen echt nog wel een momentje nodig hadden om te beseffen dat het niet ‘echt’ was. Alle reacties zijn eerlijk en oprecht en dat maakt het zo sterk, naar mijn gevoel. Wat een ‘juiste’ reactie is, is trouwens voor iedereen anders. Bij elke candid zie je een waaier aan reacties. Bijvoorbeeld: bij het aanschuiven aan een wafelkraam steekt iemand voor. Er waren kinderen die niet reageerden en achteraf zeiden: “Kristel, ik had tijd genoeg, het was voor mij geen probleem om een paar minuutjes langer te wachten. Dat is een andere reactie dan durven zeggen: ik stond hier eerst, ga jij maar achter mij staan. Maar het is ook wel een reactie waar je iets uit kunt leren in onze drukke wereld (lacht).”*

*Alle kinderen mochten achteraf ook meekijken naar hoe we de camera’s verstoep hadden. Ze hebben de acteurs die mee in het ‘complot’ zaten, ook allemaal achteraf kunnen ontmoeten. Maar wat het belangrijkste is voor mij: ze hebben allemaal op voorhand de kans gekregen om de candid te bekijken en hun opmerkingen te geven. De meest gehoorde reactie was trouwens: oh wauw cool, en wanneer komen wij dan op tv?”*

Hieronder een overzicht van de ‘candids’ in de eerste week van *Generatie K*:

### Maandag 7 november: Selfie

Voor een schoolopdracht moeten kinderen in de Plantentuin in Gent een zo mooi mogelijke ‘groepselfie’ maken. Maar dan besluit pestkop Flor dat Klara, vanwege haar bril en haar beugel, niet mee op de foto mag. Durven de kinderen voor Klara op te komen? En wat doen ze als Flor dreigt om een foto van Klara, tegen haar wil, door te sturen naar zijn vrienden?





**Dinsdag 8 november: Mondriaan**

Tijdens een schooluitstap in het S.M.A.K. dreigt Arend een wereldberoemd schilderij van Mondriaan te bekladden. Hij kruipt onder het afzetlint door en wil met zijn stiften het schilderij eigenhandig wat mooier maken. Houden de andere kinderen hem tegen?

**Woensdag 9 november: Rolstoel**

Kinderen zitten in een schoollokaal te knutselen en zien dan plots dat er een jongen in een rolstoel aankomt. Hij krijgt de deur van niet open. Schieten de kinderen hem te hulp, of laten ze zich afschrikken door zijn beperking?

**Donderdag 10 november: Nagellak**

Noor gaat op date en wil daarom de nagellak van Estelle stelen: zo kan ze er extra mooi uitzien voor de jongen op wie ze verliefd is. Durven de kinderen Noor tegen te houden? En wat doen ze als Noor boos zegt dat ze niets mogen verklappen aan Estelle?

**Zaterdag 12 november: Portefeuille**

Kinderen van de KSA in Edegem vinden een portefeuille. Er zit niet alleen geld in, maar ook een waardevolle familiefoto. Wat doen ze als Ada voorstelt om het geld te verdelen en de portefeuille in de vuilbak te gooien? Nemen ze het geld, of proberen ze de portefeuille met inhoud terug te bezorgen aan de rechtmatige eigenaar?



## De reportages op zaterdag



In de extra lange weekenduitzending staat een reportage centraal: Kristel gaat op bezoek bij kinderen die in hun persoonlijke leven geconfronteerd worden met een moeilijke situatie die hun kinderrechten in het gedrang kunnen brengen, maar daar op een slimme en waardige manier mee omgaan. Een overzicht:

### Zaterdag 12 november: Kansarmoede

Kristel gaat op bezoek bij Chelsey (13). Bij Chelsey thuis hebben ze niet zo veel geld: haar moeder en zus zijn ziek en de behandelingen zijn erg duur. Maar gelukkig is Chelsey heel positief ingesteld en weet zij vaak slimme trucs te bedenken op momenten dat ze thuis weinig te besteden hebben. Kristel begrijpt Chelsey erg goed: ze vertelt openhartig dat zij het vroeger ook niet breed had.

### Zaterdag 19 november: Jonge mantelzorgers

Simon (11) en Ona (10) zijn als broer en zus de 'mantelzorger' van hun moeder. Dat betekent dat zij thuis dag en nacht voor haar klaarstaan, omdat zij door haar ziekte niet alles zelf kan doen. Simon en Ona doen de was, helpen met de boodschappen of troosten hun mama wanneer ze verdrietig is. Ze vertellen Kristel dat het niet altijd makkelijk is om hierover te praten met klasgenootjes.

### Zaterdag 26 november: Gescheiden ouders

Jorunn (12) woont met haar broertje in twee huizen tegelijk: haar ouders zijn namelijk gescheiden. Aan Kristel vertelt ze hoe moeilijk ze het vond om zo vaak te verhuizen en dat het lastig was om voor zichzelf op te komen. Maar ze heeft haar hart bij haar ouders gelucht en kreeg daarna inspraak in de verblijfsregeling. En daar is ze best wel trots op.

**Zaterdag 10 december: Autisme (ASS)**

Dries (11) heeft 'autismespectrumstoornis' (ASS). Hij kan daardoor supergoed zien en horen. Maar als het te druk wordt in zijn hoofd, kan hij soms plots heel boos worden. Dries gaat vanwege zijn ASS naar een speciale school en moet op internaat slapen. Maar hij houdt zich dapper en hoopt dat hij zal leren om minder agressief te zijn, waardoor zijn broer en zus niet meer bang voor hem hoeven te zijn.

**Zaterdag 17 december: Vluchten**

Batoul (13) is twee jaar geleden vanuit Libië naar België gevlucht: met haar familie stapte ze in een bootje om weg te vluchten van IS. Hoewel ze heel bang was, heeft ze heelhuids de Middellandse Zee kunnen oversteken. Kristel gaat op bezoek bij Batoul, omdat ze heel nieuwsgierig is hoe het is om als Libisch meisje in België te wonen.

Meer informatie over de laatste reportage, volgt later.

## De overige rubrieken



### Wat kies jij?

Bovenop een metershoog springkasteel komen kinderen voor een lastige keuze te staan: er staan twee poorten, elk met een stelling erboven. Langs welke poort springen ze naar beneden? Kiezen ze voor: 'Ik vertel mijn geheimen', of voor: 'Ik hou mijn geheimen voor mezelf? Zijn ze liever heel sterk of heel slim? De stellingen zetten de kinderen – ook zij die thuis meekijken – flink aan het denken. Eenmaal naar beneden gesprongen, vertellen de kinderen over hun keuze.

### Iedereen Held

Iedereen kan een held zijn. En kinderen zeker! In *Iedereen Held* vertellen kinderen over wanneer zij zich een échte held voelden. Voor de camera delen ze hun heldendaad – hoe groot of hoe klein die ook is. De één voelde zich een held toen hij voor het eerst tijdens de zwemles in het diepe sprong, de ander toen hij een kindje hielp dat van het klimrek was gevallen. Met hun verhalen moedigen de kinderen de Ketnetters aan om zelf ook heldhaftig te zijn.

### Ons gedacht

Ieder kind heeft het recht op een eigen mening. En in *Generatie K* weten ze dat maar al te goed! De kinderen verzamelen al hun moed, stappen op het podium en houden een stevig pleidooi over een thema dat zij belangrijk vinden. Ze vragen drukke ouders om meer tijd vrij te maken, ze roepen leraren op om huiswerk af te schaffen en ze willen dat autorijders verplicht af en toe gaan fietsen.

## **Alsjeblieft!**

Iedere week gaat een team kinderen op pad om volwassenen op een originele en verrassende manier blij te maken. Door grappige of lieve briefjes uit de delen op de roltrap bijvoorbeeld. Of met belletjetrek – maar dan wel nadat het team een mooie boodschap op de stoep heeft gekrijt. *Alsjeblieft!* is het ultieme middel tegen de verzuring en motiveert kinderen om het verschil te maken.

## **De pollvraag**

Tussen de verschillende programmaonderdelen door worden de Ketnet-kijkers aan het denken gezet met een pollvraag die eerder al door ongeveer 1000 Ketnetters online beantwoord werd. Zo krijgen de kinderen de kans om hun mening te geven en krijgen ze meer inzicht over hoe de eigen mening zich verhoudt tegenover die van anderen. Op die manier zetten we aan tot zelfreflectie.

## **Kristels vlog**

Elke dag deelt Kristel in een persoonlijke vlog (die later op de Ketnet-site terug te vinden is) haar gedachten met de Ketnet-kijkers. Aan de hand van persoonlijke anekdotes maakt ze onderwerpen bespreekbaar die er voor kinderen toe doen (heimwee, vriendschap, stress, privacy etc.). De vlog schept doorheen het programma een kader van vertrouwen en veiligheid, en geeft waar nodig extra duiding aan de candids.

# Generatie K op school

## Een educatief pakket

Om de thema's in *Generatie K* ook bespreekbaar te maken in het onderwijs en leerkrachten daarbij te helpen, heeft Ketnet aan het expertisecentrum Vormen vzw gevraagd een educatief pakket te ontwikkelen met kant-en-klaar-methodieken. De methodieken worden op de websites van Ketnet ([www.ketnet.be/oudersite](http://www.ketnet.be/oudersite)) en Vormen vzw ([www.vormen.org](http://www.vormen.org)) beschikbaar gesteld in twee fases, in november en december.

Wanneer kinderen geconfronteerd worden met een situatie waarin de rechten van kinderen onder druk komen te staan, ontstaan talloze vragen. Hoe zou ik zelf reageren in deze situatie? Zou ik opkomen voor de ander? Hoe zou ik mij voelen als ik het slachtoffer zou zijn in deze situatie?

### Kinderrechteneducatie op school

Een vanzelfsprekende plek waar kinderen met vragen over kinderrechten terechtkomen is de eigen klas. Als leerkracht is het belangrijk om te kunnen inspelen op de vragen die de leerlingen daarover kunnen hebben: Welke rechten hebben kinderen? Wat moet ik doen als iemand mijn rechten schendt? Hoe kan ik opkomen voor mijn eigen rechten en die van anderen, hier en op andere plaatsen in de wereld?

Om leerkrachten te helpen omgaan met dat soort vragen is er Vormen vzw, een expertisecentrum voor mensenrechteneducatie met een bijzondere focus op kinderrechten. Met een zeer uitgebreide en gratis downloadbare database van methodieken voor kinderrechteneducatie is [www.vormen.org](http://www.vormen.org) nu al hét adres voor vele duizenden leerkrachten om te ontdekken hoe ze diverse onderwerpen met een zo groot mogelijke impact kunnen benaderen in de klas.

### Meer dan kennisoverdracht

Kinderrechteneducatie gaat om meer dan alleen kennisoverdracht rond kinderrechten. Het is belangrijk dat kinderen hun kinderrechten niet alleen kennen maar ook herkennen in de verschillende aspecten uit hun leven waarin ze zich voordoen. Via kinderrechteneducatie oefenen leerlingen de vaardigheden om op te komen voor hun rechten, terwijl ze tegelijk de empathie ontwikkelen om met dezelfde overtuiging op te komen voor de rechten van anderen. Het ultieme doel: het realiseren van een 'cultuur van kinderrechten'.

### Generatie K op school

Aansluitend bij de verschillende afleveringen van *Generatie K* zorgt Vormen vzw voor kant-en-klare methodieken om met de behandelde thema's aan de slag te gaan in de klas. De helft van die methodieken zijn gericht op leerlingen van 6 tot 9 jaar, de overige activiteiten spitsen zich toe op 9 tot 12-jarigen. De tijdsduur van deze methodieken varieert van 15 minuten tot een hele dag. Behalve enkele kennismakende methodieken rond kinderrechten zijn er ook thematische methodieken die gekoppeld worden aan de wekelijkse reportage: inleefoefeningen, eigen heldenverhalen, enz.

---

#### Meer informatie:

Wouter Stes, Vormen vzw  
[wouter.stes@vormen.org](mailto:wouter.stes@vormen.org)  
03 225 21 96

## **Perscontact**

### **Tine Plasmans**

Perscoördinator Ketnet  
tine.plasmans@vrt.be  
02-741 38 85

### **Interviews**

interviews@vrt.be

### **Persfoto's**

<http://pers.vrt.be>  
Geert Van Hoeymissen, fotoredacteur Ketnet, 02 741 35 59, geert.vanhoeymissen@vrt.be